

БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД И БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ, ПРОИЗВОДНИ ПРИСТУП, ревидирани подаци *GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED, PRODUCTION APPROACH revised data*

У овом саопштењу објављује се ревидирана серија података о бруто домаћем производу и бруто додатој вриједности за период 2000-2007. године.

У циљу обезбјеђивања конзистентности у примјени методолошких поставки Система националних рачуна из 1993. године (System of National Accounts – SNA 93) и Европског система националних рачуна из 1995. године (European system of Accounts – ESA 95), извршена су одређена методолошка унапређења серије података од 2000. до 2007. године, чиме је успостављена потпуна упоредивост са подацима који се односе на 2008. и 2009. годину.

Макроекономски агрегати су обрачунати производном методом и исказани у текућим цијенама, на нивоу А-60 тј. по областима Класификације дјелатности засноване на NACE Rev 1.1. Груписање по областима је извршено на основу претежне дјелатности институционалних јединица са сједиштем у Републици Српској.

За обрачун бруто домаћег производа у сталним цијенама примјењена је метода једноструке дефлације на бруто вриједност производње или метода једноструке екстраполације, зависно од расположивих индикатора.

This release presents revised data on Gross Domestic Product and Gross Value Added for 2000-2007.

In order to ensure consistency in application of methodological principles of System of National Accounts from 1993 (SNA 93) and European system of Accounts from 1995 (ESA 95), methodological improvements have been done to the data for 2000 - 2007, whereby complete comparison is established with the data for 2008 and 2009.

Macroeconomic aggregates are done using the production approach and shown at current prices, on the level of A – 60, i.e. by division of Classification of Economic Activities based on NACE Rev 1.1. Grouping by division is done on the basis of the principal activity of institutional units with location in Republika Srpska.

Single deflation method for Gross Output or single extrapolation method, depends on available indicators are used for the Gross Domestic Product calculation at constant prices.

1. БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, текуће цијене *GROSS DOMESTIC PRODUCT, current prices*

	2000*	2001*	2002*	2003*	2004*	2005	2006	2007	
Бруто домаћи производ, хиљ.КМ	3 373 390	3 666 349	4 208 086	4 562 686	5 115 577	5 762 962	6 543 726	7 350 985	Gross domestic product, thous.KM
Бруто домаћи производ по становнику, КМ	2 361	2 533	2 893	3 142	3 528	3 984	4 533	5 106	Gross domestic product per capita, KM
Становништво	1 428 899	1 447 477	1 454 802	1 452 351	1 449 897	1 446 417	1 443 709	1 439 673	Population
Бруто домаћи производ, хиљ. EUR	1 724 813	1 874 603	2 151 593	2 332 900	2 615 593	2 946 601	3 345 805	3 758 557	Gross domestic product, thous.EUR
Бруто домаћи производ по становнику, EUR	1 207	1 295	1 479	1 606	1 804	2 037	2 318	2 611	Gross domestic product per capita, EUR
Просјечан годишњи курс, КМ/EUR ¹	1,9558	1,9558	1,9558	1,9558	1,9558	1,9558	1,9558	1,9558	Annual average exchange rate KM/EUR ¹
Бруто домаћи производ, хиљ. USD	1 592 048	1 677 502	2 026 236	2 632 066	3 246 955	3 664 142	4 196 310	5 142 347	Gross domestic product, thous. USD
Бруто домаћи производ по становнику, USD	1 114	1 159	1 393	1 812	2 239	2 533	2 907	3 572	Gross domestic product per capita, USD
Просјечан годишњи курс, КМ/USD ¹	2,1189	2,1856	2,0768	1,7335	1,5755	1,5728	1,5594	1,4295	Annual average exchange rate KM/USD ¹

¹ Извор: Централна банка Босне и Херцеговине / Source: Central Bank of Bosnia and Herzegovina

* Исправљен податак / Corrected data

2. БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД И БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ, текуће цијене
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED, current prices

хиљ.КМ / thous.КМ

	2000*	2001*	2002*	2003*	2004*	2005	2006	2007	
A Пољопривреда, лов и шумарство	540 562	561 340	593 306	558 437	698 069	767 719	858 736	917 799	A Agriculture, hunting and forestry
01 Пољопривреда, лов и припадајуће услужне дјел.	482 377	503 078	522 106	484 136	620 740	692 697	755 265	818 223	01 Agriculture, hunting and related service activities
02 Шумарство, искориштавање шума и припадајуће усл. дјел.	58 185	58 262	71 200	74 301	77 329	75 022	103 471	99 576	02 Forestry, logging and related service activities
B 05 Рибарство	1 649	1 782	1 728	1 623	1 962	2 544	3 014	5 286	B 05 Fishing
C Вађење руда и камена	57 095	59 379	41 106	52 081	72 780	109 903	114 611	125 897	C Mining and quarrying
10 Вађење каменог и мрког угља, лигнита и тресета	36 860	39 233	28 442	39 286	45 925	46 098	52 471	57 142	10 Mining of coal and lignite, extraction of peat
13 Вађење руда метала	13 365	13 330	8 849	7 206	19 281	54 427	51 757	54 500	13 Mining of metal ores
14 Вађење осталих руда и камена	6 870	6 816	3 815	5 589	7 574	9 378	10 383	14 255	14 Other mining and quarrying
D Прерађивачка индустрија	380 301	345 285	390 498	423 514	487 067	554 284	599 162	674 703	D Manufacturing
15 Производња прехранбених производа и пића	97 509	103 672	129 405	144 980	134 796	168 448	166 114	172 350	15 Mfr. of food prod. and beverages
16 Производња дуванских производа	3 645	2 810	2 693	2 173	4 326	4 359	2 998	2 679	16 Mfr. of tobacco products
17 Произ. текст. предива и тканина	9 463	6 205	5 717	6 707	8 108	10 256	9 191	12 251	17 Mfr. of textiles
18 Производња одјевних предмета, дорада и бој. крзна	13 341	15 039	19 006	20 525	21 504	27 229	26 808	28 525	18 Mfr. of wearing apparel, dressing and dyeing of fur
19 Произ. коже и предмета од коже и обуће	10 433	9 348	11 881	12 724	14 553	19 694	31 028	36 348	19 Leather tanning and dressing: luggage, saddlery handbags, shoes etc manufacture
20 Прерада и производи од дрвета и плуте	79 457	63 722	50 870	51 722	61 525	67 079	73 987	91 524	20 Mfr. of wood and wood, cork, straw and plaiting mat. products
21 Производња целулозе, папира и производа од папира	1 929	2 795	4 307	6 537	8 792	7 265	12 283	12 912	21 Mfr. of pulp, paper and paper products
22 Издавачка дјел., штампање и репродукција сним. медија	13 276	17 222	19 671	23 606	26 080	26 422	26 134	24 309	22 Publishing, printing and reproduction of recorded media
23 Производња кокса, деривата нафте	- 16 223	- 14 773	- 4 394	- 3 067	12 231	10 186	12 793	11 593	23 Mfr. of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
24 Производња хемикалија и хемијских производа	12 629	7 288	10 115	7 301	8 108	5 381	7 223	9 210	24 Mfr. of chemicals and chemical products
25 Производња производа од гуме и пластике	9 563	11 542	13 513	13 860	14 258	18 072	20 398	22 714	25 Mfr. of rubber and plastic products
26 Производња производа од осталих минерала	23 315	24 612	30 726	28 564	33 323	32 776	37 024	37 916	26 Mfr. of other non-metallic mineral products
27 Производња основних метала	11 747	9 905	2 672	6 418	24 084	24 218	30 977	49 767	27 Mfr. of basic metals
28 Производња металних производа, осим машина	48 131	36 607	48 457	48 982	49 905	63 711	68 886	75 911	28 Mfr. of fabricated metal prod., except machinery and equipment
29 Производња осталих машина и уређаја	3 918	4 626	2 431	4 513	6 339	7 008	6 842	7 393	29 Mfr. of machinery and equipment n.e.c.
30 Производња канцеларијских и рачунарских машина	1 760	2 014	1 368	2 631	2 797	2 648	2 844	5 304	30 Mfr. of office machinery and computers
31 Производња других електричних машина и апарата	7 632	6 184	10 048	6 911	9 901	13 552	14 017	16 351	31 Mfr. of electrical machinery and apparatus n.e.c.
32 Производња радио, ТВ и комуникационе опреме	2 330	4 427	3 830	5 202	3 979	5 077	5 521	4 674	32 Mfr. of radio, TV and commun. equipment and apparatus
33 Произ. медицинских, прецизних и оптичких инструмената	13 818	11 234	5 337	5 419	8 012	6 109	6 317	6 268	33 Mfr. of medical, precision and optical instr., watches and clocks
34 Производња моторних возила и приколица	5 056	3 326	3 371	3 854	5 308	2 625	2 829	6 641	34 Mfr. of motor vehicles, trailers and semi-trailers
35 Производња осталих саобраћајних средстава	109	238	889	1 002	6 130	6 097	4 380	7 063	35 Mfr. of other transport equip.
36 Производња намјештаја и	26 421	16 117	16 439	19 872	19 244	21 600	24 436	28 509	36 Mfr. of furniture, manufact n.e.c.
37 Рециклажа	1 042	1 125	2 146	3 078	3 764	4 472	6 132	4 491	37 Recycling
E Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом	182 534	186 780	163 530	249 933	282 417	306 385	312 279	310 861	E Electricity, gas and water supply
40 Производња и снабдијевање ел. енергијом, гасом, паром и топлим водом	160 393	159 512	133 133	220 917	253 112	276 505	279 973	274 684	40 Electricity, gas, steam and hot water supply
41 Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде	22 141	27 268	30 397	29 016	29 305	29 880	32 306	36 177	41 Collection, purification and distribution of water

2. БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД И БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ, текуће цијене – наставак
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED, current prices – continued

хиљ.КМ / thous.КМ

	2000*	2001*	2002*	2003*	2004*	2005	2006	2007	
F 45 Грађевинарство	176 359	200 422	224 552	204 908	231 648	264 220	289 938	398 131	F 45 Construction
G Трговина на велико и мало	207 697	271 257	365 527	475 649	606 454	645 732	787 146	870 388	G Wholesale and retail trade
50 Продаја, одржавање и оправка моторних возила	30 104	32 897	51 442	59 578	69 712	68 630	85 705	101 940	50 Sale, maintenance and repair of motor vehicles
51 Трговина на велико и посредовање у трговини	74 013	92 304	140 819	176 476	264 392	244 512	327 577	373 459	51 Wholesale trade and commission trade
52 Трговина на мало, осим возилима; оправка	103 580	146 056	173 266	239 595	272 350	332 590	373 864	394 989	52 Retail trade, except of motor vehicles; repair
H 55 Хотели и ресторани	54 637	67 267	75 311	88 279	96 887	100 897	112 312	116 669	H 55 Hotels and restaurants
I Саобраћај, складиштење и комуникације	191 905	228 027	283 427	331 618	343 483	394 279	411 886	458 121	I Transport, storage and communication
60 Копнени саобраћај	43 676	47 561	57 964	73 022	68 897	93 195	98 045	119 566	60 Land transport
61 Водени саобраћај	-	-	-	-	-	-	-	-	61 Water transport
62 Ваздушни саобраћај	- 316	- 13	204	- 13	28	26	94	72	62 Air transport
63 Пратеће и помоћне дјелатности, дјелатност путничких агенција	8 382	14 873	15 104	19 915	17 575	24 679	28 419	28 210	63 Supporting and auxiliary transport activities; travel agencies activities
64 Пошта и телекомуникације	140 163	165 606	210 155	238 694	256 983	276 379	285 328	310 273	64 Post and telecom.
J Финансијско посредовање	72 187	77 874	83 195	101 053	116 722	122 421	136 750	197 385	J Financial intermediation
65 Финансијско посредовање, осим осигурања и пенз. Фонд.	59 203	62 756	67 782	88 394	100 274	103 212	115 306	173 870	65 Financial intermed., exc. insur. and pension funding
66 Осигурање и пенз. фонд., осим обавезног соц. осигурања	12 117	14 140	13 556	10 069	12 886	14 681	15 626	15 882	66 Insurance and pension funding
67 Помоћне дјелатности у финансијском посредовању	867	978	1 857	2 590	3 562	4 528	5 818	7 633	67 Activities auxiliary to financial intermediation
K Активности у вези са некретнинама, изнајмљивање и пословне дјелатности	392 783	464 902	533 217	541 419	557 513	622 670	644 012	686 144	K Real estate, renting and business activities
70 Пословање некретнинама	262 514	314 263	361 918	367 109	371 836	385 165	374 176	372 628	70 Real estate activities of which imputed rent
Од тога импутирана рента	262 660	314 512	360 464	365 278	368 737	379 755	371 648	368 144	
71 Изнајмљивање машина и опреме	74	50	101	513	728	1 835	2 148	3 916	71 Renting of machinery and equipment
72 Рачунарске и сродне дјелатности	4 032	4 955	4 505	6 729	9 690	10 136	8 900	14 248	72 Computer and related activities
73 Истраживање и развој	3 925	1 889	2 602	3 394	3 997	3 774	4 280	3 987	73 Research and development
74 Остале пословне дјелатности	122 238	143 745	164 091	163 674	171 262	221 760	254 508	291 365	74 Other business activities
L 75 Државна управа, одбрана и обавезно социјално осигурање	312 713	360 600	408 060	424 479	448 132	499 079	560 749	634 362	L 75 Public administration and defense, compulsory social security
M 80 Образовање	131 077	124 289	134 243	142 581	161 141	173 249	205 321	232 610	M 80 Education
N 85 Здравствени и социјални рад	134 592	136 446	144 587	159 751	171 820	181 069	212 685	247 462	N 85 Health and social work
O Остале јавне комуналне, друштвене и личне услужне дјелатности	47 063	42 155	46 934	56 542	68 891	77 561	85 952	107 649	O Other community, social and personal service activities
90 Одстрањивање отпадака, смећа и сл.	13 160	14 447	11 834	13 314	14 406	17 023	18 492	26 403	90 Sewage and refuse disposal and similar activities
91 Дјелатност организација на бази учлањења	11 938	10 015	12 086	17 784	20 684	22 000	23 799	28 898	91 Activities of membership organizations n.e.c.
92 Рекреативне, спортске и културне дјелатности	20 617	16 180	21 227	23 386	31 483	34 941	38 289	49 606	92 Recreational, cultural and sporting activities
93 Остале услужне и FISIM (минус)	1 348	1 513	1 787	2 058	2 318	3 597	5 372	2 742	93 Other service activities FISIM (minus)
	33 390	36 425	31 929	45 374	62 477	80 414	87 904	146 377	
Бруто додата вриједност	2 849 764	3 091 380	3 457 292	3 766 493	4 282 509	4 741 598	5 246 649	5 837 090	Gross Value Added
Порези на производе и услуге минус субвенције на производе	523 626	574 969	750 794	796 193	833 068	1 021 364	1 297 077	1 513 895	Taxes on products and services less subsidies on products
Бруто домаћи производ у тржишним цијенама	3 373 390	3 666 349	4 208 086	4 562 686	5 115 577	5 762 962	6 543 726	7 350 985	Gross Domestic Product at market prices

3. БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД И БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ, структуре
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED, structure

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	%
A Пољопривреда, лов и шумарство	16,0	15,3	14,1	12,2	13,6	13,3	13,1	12,5	A Agriculture, hunting and forestry
01 Пољопривреда, лов и припадајуће услужне дјел.	14,3	13,7	12,4	10,6	12,1	12,0	11,5	11,1	01 Agriculture, hunting and related service activities
02 Шумарство, искориштавање шума и припадајуће усл. дјел.	1,7	1,6	1,7	1,6	1,5	1,3	1,6	1,4	02 Forestry, logging and related service activities
B 05 Рибарство	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	B 05 Fishing
C Вађење руда и камена	1,7	1,6	1,0	1,1	1,4	1,9	1,8	1,7	C Mining and quarrying
10 Вађење каменог и мрког угља, лигнита и тресета	1,1	1,1	0,7	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8	10 Mining of coal and lignite, extraction of peat
13 Вађење руда метала	0,4	0,3	0,2	0,2	0,4	0,9	0,8	0,7	13 Mining of metal ores
14 Вађење осталих руда и камена	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	14 Other mining and quarrying
D Прерађивачка индустрија	11,3	9,5	9,3	9,3	9,5	9,6	9,2	9,2	D Manufacturing
15 Производња прехранбених производа и пића	2,9	2,8	3,1	3,3	2,5	2,9	2,5	2,3	15 Mfr. of food prod. and beverages
16 Производња дуванских производа	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	16 Mfr. of tobacco products
17 Произ. текст. предива и тканина	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	17 Mfr. of textiles
18 Производња одјевних предмета, дорада и бој. крзна	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	18 Mfr. of wearing apparel, dressing and dyeing of fur
19 Произ. коже и предмета од коже и обуће	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	19 Leather tanning and dressing: luggage, saddlery handbags, shoes etc manufacture
20 Прерада и производи од дрвета и плуте	2,4	1,7	1,2	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2	20 Mfr. of wood and wood, cork, straw and plaiting mat. products
21 Производња целулозе, папира и производа од папира	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	21 Mfr. of pulp, paper and paper products
22 Издавачка дјел., штампање и репродукција сним. медија	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3	22 Publishing, printing and reproduction of recorded media
23 Производња кокса, деривата нафте	-0,5	-0,4	-0,1	-0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	23 Mfr. of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
24 Производња хемикалија и хемијских производа	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	24 Mfr. of chemicals and chemical products
25 Производња производа од гуме и пластике	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	25 Mfr. of rubber and plastic products
26 Производња производа од осталих минерала	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5	26 Mfr. of other non-metallic mineral products
27 Производња основних метала	0,3	0,3	0,1	0,1	0,5	0,4	0,5	0,7	27 Mfr. of basic metals
28 Производња металних производа, осим машина	1,4	1,0	1,2	1,1	1,0	1,1	1,1	1,0	28 Mfr. of fabricated metal prod., except machinery and equipment
29 Производња осталих машина и уређаја	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	29 Mfr. of machinery and equipment n.e.c.
30 Производња канцеларијских и рачунарских машина	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	30 Mfr. of office machinery and computers
31 Производња других електричних машина и апарата	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	31 Mfr. of electrical machinery and apparatus n.e.c.
32 Производња радио, ТВ и комуникационе опреме	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	32 Mfr. of radio, TV and commun. equipment and apparatus
33 Произ. медицинских, прецизних и оптичких инструмената	0,4	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	33 Mfr. of medical, precision and optical instr., watches and clocks
34 Производња моторних возила и приколица	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	34 Mfr. of motor vehicles, trailers and semi-trailers
35 Производња осталих саобраћајних средстава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	35 Mfr. of other transport equip.
36 Производња намјештаја и	0,8	0,4	0,4	0,5	0,2	0,4	0,4	0,4	36 Mfr. of furniture, manufact n.e.c.
37 Рециклажа	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	37 Recycling
E Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом	5,5	5,1	3,9	5,5	5,5	5,3	4,8	4,2	E Electricity, gas and water supply
40 Производња и снабдијевање ел. енергијом, гасом, паром и топлим водом	4,8	4,4	3,2	4,8	4,9	4,8	4,3	3,7	40 Electricity, gas, steam and hot water supply
41 Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5	41 Collection, purification and distribution of water

3. БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД И БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ, структуре – наставак
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED, structure – continued

%

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
F 45 Грађевинарство	5,2	5,5	5,4	4,5	4,5	4,7	4,4	5,4	F 45 Construction
G Трговина на велико и мало	6,2	7,5	8,7	10,5	11,9	11,3	12,0	11,8	G Wholesale and retail trade
50 Продаја, одржавање и оправка моторних возила	0,9	1,0	1,3	1,3	1,4	1,3	1,3	1,4	50 Sale, maintenance and repair of motor vehicles
51 Трговина на велико и посредовање у трговини	2,2	2,5	3,3	3,9	5,2	4,2	5,0	5,1	51 Wholesale trade and commission trade
52 Трговина на мало, осим возилима; оправка	3,1	4,0	4,1	5,3	5,3	5,8	5,7	5,3	52 Retail trade, except of motor vehicles; repair
H 55 Хотели и ресторани	1,6	1,8	1,8	1,9	1,9	1,8	1,7	1,6	H 55 Hotels and restaurants
I Саобраћај, складиштење и комуникације	5,7	6,2	6,7	7,3	6,7	6,8	6,3	6,2	I Transport, storage and communication
60 Копнени саобраћај	1,3	1,3	1,3	1,6	1,3	1,6	1,5	1,6	60 Land transport
61 Водени саобраћај	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	61 Water transport
62 Ваздушни саобраћај	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	62 Air transport
63 Пратеће и помоћне дјелатности, дјелатност путничких агенција	0,2	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	63 Supporting and auxiliary transport activities; travel agencies activities
64 Пошта и телекомуникације	4,2	4,5	5,0	5,2	5,0	4,8	4,4	4,2	64 Post and telecom.
J Финансијско посредовање	2,1	2,1	2,0	2,2	2,3	2,1	2,1	2,7	J Financial intermediation
65 Финансијско посредовање, осим осигурања и пенз. Фонд.	1,7	1,7	1,6	1,9	2,0	1,7	1,8	2,4	65 Financial intermed., exc. insur. and pension funding
66 Осигурање и пенз. фонд., осим обавезног соц. осигурања	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	66 Insurance and pension funding
67 Помоћне дјелатности у финансијском посредовању	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	67 Activities auxiliary to financial intermediation
K Активности у вези са некретнинама, изнајмљивање и пословне дјелатности	11,6	12,7	12,7	11,9	10,9	10,8	9,8	9,3	K Real estate, renting and business activities
70 Пословање некретнинама	7,8	8,6	8,6	8,0	7,3	6,7	5,7	5,1	70 Real estate activities
Од тога импутирана рента	7,8	8,6	8,6	8,0	7,2	6,6	5,7	5,0	of which imputed rent
71 Изнајмљивање машина и опреме	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	71 Renting of machinery and equipment
72 Рачунарске и сродне дјелатности	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	72 Computer and related activities
73 Истраживање и развој	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	73 Research and development
74 Остале пословне дјелатности	3,6	3,9	3,9	3,6	3,3	3,8	3,9	3,8	74 Other business activities
L 75 Државна управа, одбрана и обавезно социјално осигурање осигурање	9,3	9,8	9,7	9,3	8,8	8,7	8,6	8,6	L 75 Public administration and defense, compulsory social security
M 80 Образовање	3,9	3,4	3,2	3,1	3,2	3,0	3,1	3,2	M 80 Education
N 85 Здравствени и социјални рад	4,0	3,7	3,4	3,5	3,4	3,1	3,3	3,4	N 85 Health and social work
O Остале јавне комуналне, друштвене и личне услужне дјелатности	1,4	1,1	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3	1,5	O Other community, social and personal service activities
90 Одстрањивање отпадака, смећа и сл.	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	90 Sewage and refuse disposal and similar activities
91 Дјелатност организација на бази учлањења	0,4	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	91 Activities of membership organizations n.e.c.
92 Рекреативне, спортске и културне дјелатности	0,6	0,4	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,7	92 Recreational, cultural and sporting activities
93 Остале услужне и FISIM (минус)	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	93 Other service activities FISIM (minus)
Бруто додата вриједност	84,5	84,3	82,2	82,5	83,7	82,3	80,2	79,4	Gross Value Added
Порези на производе и услуге минус субвенције на производе	15,5	15,7	17,8	17,5	16,3	17,7	19,8	20,6	Taxes on products and services less subsidies on products
Бруто домаћи производ у тржишним цијенама	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Gross Domestic Product at market prices

4. БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, стопе реалног раста
GROSS DOMESTIC PRODUCT, real growth rates

%

	2001*	2002*	2003*	2004*	2005*	2006	2007	
A Пољопривреда, лов и шумарство	1,0	14,1	-2,0	10,8	10,4	7,1	7,9	A Agriculture, hunting and forestry
01 Пољопривреда, лов и припадајуће услужне дјел.	2,7	14,7	-1,2	12,9	11,6	6,8	9,9	01 Agriculture, hunting and related service activities
02 Шумарство, искориштавање шума и припадајуће усл. дјел.	-13,1	8,9	-8,2	-2,7	0,2	9,9	-6,3	02 Forestry, logging and related service activities
B 05 Рибарство	8,3	36,9	-11,4	5,4	0,3	14,1	28,1	B 05 Fishing
C Вађење руда и камена	-4,8	-13,9	21,2	31,6	10,5	24,9	2,2	C Mining and quarrying
10 Вађење каменог и мрког угља, лигнита и тресета	3,2	-10,9	22,4	-7,5	10,5	78,0	2,7	10 Mining of coal and lignite, extraction of peat
13 Вађење руда метала	-32,6	-24,1	26,1	255,9	18,0	-18,8	-3,4	13 Mining of metal ores
14 Вађење осталих руда и камена	6,7	-11,5	1,3	17,5	-8,5	17,2	27,2	14 Other mining and quarrying
D Прерађивачка индустрија	-9,7	6,7	0,7	1,2	16,2	13,4	4,1	D Manufacturing
15 Производња прехранбених производа и пића	-11,2	4,1	4,8	-6,3	37,0	5,9	-0,6	15 Mfr. of food prod. and beverages
16 Производња дуванских производа	-0,2	59,5	-39,1	6,2	18,3	3,6	-24,4	16 Mfr. of tobacco products
17 Произ. текст. предива и тканина	7,2	-13,2	0,0	5,0	42,9	-46,3	79,4	17 Mfr. of textiles
18 Производња одјевних предмета, дорада и бој. крзна	-24,1	-17,5	-3,1	-4,5	-7,0	23,2	27,8	18 Mfr. of wearing apparel, dressing and dyeing of fur
19 Произ. коже и предмета од коже и обуће	-9,5	-21,1	14,4	-21,4	19,8	11,9	-16,1	19 Leather tanning and dressing: luggage, saddlery handbags, shoes etc manufacture
20 Прерада и производи од дрвета и плуте	-20,9	-0,3	-15,0	-0,7	-12,9	21,3	-8,7	20 Mfr. of wood and wood, cork, straw and plaiting mat. products
21 Производња целулозе, папира и производа од папира	-40,9	494,3	161,5	-16,7	20,5	-10,7	17,0	21 Mfr. of pulp, paper and paper products
22 Издавачка дјел., штампање и репродукција сним. медија	5,7	46,7	-1,1	-31,4	19,8	25,2	-3,2	22 Publishing, printing and reproduction of recorded media
23 Производња кокса, деривата нафте	-40,9	6,5	-52,1	53,7	-2,2	21,3	8,6	23 Mfr. of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
24 Производња хемикалија и хемијских производа	-42,8	-51,7	8,5	-33,1	12,2	-2,9	-2,8	24 Mfr. of chemicals and chemical products
25 Производња производа од гуме и пластике	-35,6	4,2	-35,0	3,9	53,4	53,1	-3,9	25 Mfr. of rubber and plastic products
26 Производња производа од осталих минерала	-8,2	13,7	-5,9	-12,6	-12,2	18,6	7,3	26 Mfr. of other non-metallic mineral products
27 Производња основних метала	-20,9	-37,0	84,6	405,1	9,8	28,3	-15,1	27 Mfr. of basic metals
28 Производња металних производа, осим машина	-2,5	24,1	3,9	8,7	19,8	21,8	5,7	28 Mfr. of fabricated metal prod., except machinery and equipment
29 Производња осталих машина и уређаја	-4,4	-9,7	9,5	-16,0	-16,3	-36,7	30,9	29 Mfr. of machinery and equipment n.e.c.
30 Производња канцеларијских и рачунарских машина	-27,0	25,5	-0,7	86,0	9,7	-17,1	37,8	30 Mfr. of office machinery and computers
31 Производња других електричних машина и апарата	-14,7	19,3	-28,4	-5,9	19,8	-15,2	-10,0	31 Mfr. of electrical machinery and apparatus n.e.c.
32 Производња радио, ТВ и комуникационе опреме	8,0	-32,1	-11,5	-53,2	19,8	21,3	-66,7	32 Mfr. of radio, TV and commun. equipment and apparatus
33 Произ. медицинских, прецизних и оптичких инструмената	-16,2	-5,7	-0,8	12,7	7,0	-6,3	-7,6	33 Mfr. of medical, precision and optical instr., watches and clocks
34 Производња моторних возила и приколица	22,7	15,2	-11,8	-13,8	27,0	6,0	14,9	34 Mfr. of motor vehicles, trailers and semi-trailers
35 Производња осталих саобраћајних средстава	1,0	5,6	12,1	0,6	3,2	8,6	13,7	35 Mfr. of other transport equip.
36 Производња намјештаја и	16,3	-17,7	-4,0	10,1	19,8	25,3	74,0	36 Mfr. of furniture, manufact n.e.c.
37 Рециклажа	22,8	-6,4	24,9	81,6	-2,7	-1,6	51,5	37 Recycling
E Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом	5,2	-12,2	16,3	5,7	6,9	9,7	-5,4	E Electricity, gas and water supply
40 Производња и снабдијевање ел. енергијом, гасом, паром и топлим водом	5,2	-12,2	16,3	5,7	6,9	9,7	-5,4	40 Electricity, gas, steam and hot water supply
41 Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде	5,2	-12,2	16,3	5,7	6,9	9,7	-5,4	41 Collection, purification and distribution of water

4. БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, стопе реалног раста – наставак
GROSS DOMESTIC PRODUCT, real growth rates – continued

%

	2001*	2002*	2003*	2004*	2005*	2006	2007	
F 45 Грађевинарство	10,4	9,5	-3,8	9,9	9,8	1,2	16,7	F 45 Construction
G Трговина на велико и мало	13,1	18,3	21,9	17,9	4,7	1,8	6,3	G Wholesale and retail trade
50 Продаја, одржавање и оправка моторних возила	11,6	22,7	14,2	18,7	4,4	-5,6	16,7	50 Sale, maintenance and repair of motor vehicles
51 Трговина на велико и посредовање у трговини	18,3	11,0	35,0	20,2	7,8	-5,4	12,4	51 Wholesale trade and commission trade
52 Трговина на мало, осим возилима; оправка	9,7	22,0	13,6	16,0	1,8	8,7	-1,4	52 Retail trade, except of motor vehicles; repair
H 55 Хотели и ресторани	8,6	18,6	9,5	4,3	-3,9	36,7	-5,2	H 55 Hotels and restaurants
I Саобраћај, складиштење и комуникације	14,7	15,3	19,0	11,9	16,1	5,7	8,9	I Transport, storage and communication
60 Копнени саобраћај	13,7	10,2	8,3	4,6	21,7	20,6	13,8	60 Land transport
61 Водени саобраћај								61 Water transport
62 Ваздушни саобраћај	-99,9	....	-45,0	-81,6	-65,8	252,5	67,0	62 Air transport
63 Пратеће и помоћне дјелатности, дјелатност путничких агенција	32,2	5,4	13,3	27,8	100,9	9,5	-13,6	63 Supporting and auxiliary transport activities; travel agencies activities
64 Пошта и телекомуникације	13,7	23,2	22,4	12,8	8,8	0,3	9,4	64 Post and telecom.
J Финансијско посредовање	3,1	11,2	27,8	11,0	1,7	19,7	23,1	J Financial intermediation
65 Финансијско посредовање, осим осигурања и пенз. Фонд.	-3,8	19,9	36,4	10,7	-0,7	21,7	24,5	65 Financial intermed., exc. insur. and pension funding
66 Осигурање и пенз.фонд., осим обавезног соц.осигурања	36,8	-30,8	-16,7	6,7	14,8	3,5	10,4	66 Insurance and pension funding
67 Помоћне дјелатности у финансијском посредовању	6,0	62,3	37,1	35,0	20,8	25,6	29,7	67 Activities auxiliary to financial intermediation
K Активности у вези са некретнинама, изнајмљивање и пословне дјелатности	1,1	1,1	1,6	4,8	8,8	-1,4*	9,2	K Real estate, renting and business activities
70 Пословање некретнинама	1,3	0,8	0,0	0,3	-0,1	-0,7*	0,5	70 Real estate activities
Од тога импутирана рента	1,4	0,9	-0,2	0,0	-0,2	-0,1*	-0,2	of which imputed rent
71 Изнајмљивање машина и опreme	-35,7	101,3	184,8	133,3	204,5	35,8	55,5	71 Renting of machinery and equipment
72 Рачунарске и сродне дјелатности	-13,2	-10,9	72,7	9,4	18,2	-15,6	23,0	72 Computer and related activities
73 Истраживање и развој	-43,6	9,1	8,1	12,7	-2,4	-5,6	13,4	73 Research and development
74 Остале пословне дјелатности	2,6	1,9	2,9	14,2	27,0	-2,2	21,0	74 Other business activities
L 75 Државна управа, одбрана и обавезно социјално осигурање	-1,5	-2,6	4,4	-2,4	-5,8	3,8	6,6	L 75 Public administration and defense, compulsory social security
M 80 Образовање	1,4	2,1	4,4	3,6	5,4	6,3	4,6	M 80 Education
N 85 Здравствени и социјални рад	-2,0	2,6	2,4	-3,7	4,1	2,3	4,4	N 85 Health and social work
O Остале јавне комуналне, друштвене и личне услужне дјелатности	-8,8	12,0	0,7	3,6	1,9	7,4	12,0	O Other community, social and personal service activities
90 Одстрањивање отпадака, смећа и сл.	-10,4	31,3	8,7	3,2	-0,1	2,6	4,5	90 Sewage and refuse disposal and similar activities
91 Дјелатност организација на бази учлањења	-10,3	-24,8	-37,7	3,2	-1,3	14,0	8,6	91 Activities of membership organizations n.e.c.
92 Рекреативне, спортске и културне дјелатности	-6,8	17,5	18,8	4,2	5,4	6,0	17,3	92 Recreational, cultural and sporting activities
93 Остале услужне и FISIM (минус)	-10,2	11,3	-7,8	3,4	-5,5	4,0	14,4	93 Other service activities
	35,3	12,1	32,9	37,1	29,0	37,1	13,9	FISIM (minus)
Бруто додата вриједност	1,4	6,4	6,0	6,8	7,1	6,0*	6,7	Gross Value Added
Порези на производе и услуге минус субвенције на производе	1,4	6,4	6,0	6,8	7,1	6,0*	6,7	Taxes on products and services less subsidies on products
Бруто домаћи производ у тржишним цијенама	1,4	6,4	6,0	6,8	7,1	6,0*	6,7	Gross Domestic Product at market prices

5. БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИМ СЕКТОРИМА, текуће цијене
GROSS VALUE ADDED BY INSTITUTIONAL SECTOR, current prices

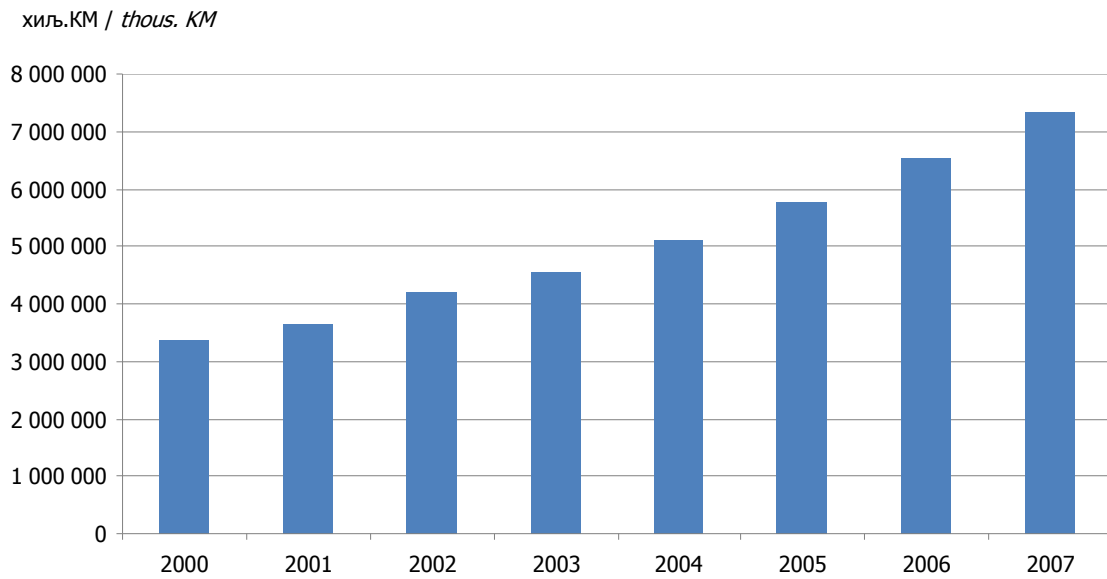
хиљ.КМ / thous.КМ

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Нефинансијски сектор	1 150 557	1 220 709	1 338 152	1 571 094	1 833 488	2 089 862	2 299 666	2 707 278	Non-financial sector
Финансијски сектор	70 342	76 189	81 119	98 141	112 820	118 434	131 930	192 775	Financial sector
Сектор држава	573 178	617 640	678 542	712 485	766 450	827 854	949 165	1 079 965	Government sector
Сектор домаћинства	1 067 791	1 194 919	1 368 872	1 397 073	1 591 965	1 743 689	1 911 177	1 953 941	Households sector
Сектор непрофитних институционалних јединица које служе домаћинствима (НПИСД)	21 286	18 348	22 536	33 074	40 263	42 173	42 615	49 508	Sector of non-profit institutional units serving households (NPISH)
ФИСИМ (минус)	33 390	36 425	31 929	45 374	62 477	80 414	87 904	146 377	FISIM (minus)
УКУПНО	2 849 764	3 091 380	3 457 292	3 766 493	4 282 509	4 741 598	5 246 649	5 837 090	TOTAL

Структура, % / Structure, %

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Нефинансијски сектор	40,4	39,5	38,7	41,7	42,8	44,1	43,9	46,4	Non-financial sector
Финансијски сектор	2,5	2,5	2,3	2,6	2,6	2,5	2,5	3,3	Financial sector
Сектор држава	20,1	20,0	19,6	18,9	17,9	17,4	18,1	18,5	Government sector
Сектор домаћинства	37,5	38,6	39,6	37,1	37,3	36,8	36,4	33,5	Households sector
Сектор непрофитних институционалних јединица које служе домаћинствима (НПИСД)	0,7	0,6	0,7	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	Sector of non-profit institutional units serving households (NPISH)
ФИСИМ (минус)	1,2	1,2	0,9	1,2	1,5	1,7	1,7	2,5	FISIM (minus)
УКУПНО	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL

Графикон 1. Бруто домаћи производ, 2000-2007. године, текуће цијене
Graph 1. Gross Domestic Product, 2000-2007, current prices

Саопштење припремила: Милка Цигановић

Prepared by: Milka Ciganović

Издаје и штампа Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д - Тел. +387 51 332 700 – др Радмила Чичковић, директор - Тираж 10 - Излази годишње - Саопштење је објављено и на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba - E-mail: stat@rzs.rs.ba - **Приликом коришћења података обавезно навести извор**

*Edited, published and printed by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d - Tel. +387 51 332 700 - Dr Radmila Čičković, Director General - Total print run copies 10 - Yearly periodicity - Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba - E-mail: stat@rzs.rs.ba - **These data can be used provided the source is acknowledged***